

Zamislite svoje članove porodice, bake i deke, dok pod stare dane gledaju kako sve što su stekli nestaje. Ljudi s ovih prostora su do sada napuštali svoje domove preko noći uglavnom zbog ratova. Danas zbog profita nevidljivih lica. Zaovine, čin drugi.

Prvi čin priče o Zaovinama je ispuštanje vode iz akumulacionog jezera u Zaovinama na Tari. Ovo jezero spada u akumulaciona reverzibilne hidroelektrane Bajina Bašta. Iz Elektroprivrede su saopštili da nije došlo do vanrednog ispuštanja vode i da je kota jezera oko 20 metara iznad dozvoljenog minimuma.

Zatim stiže čin drugi. Ovih dana usled ispuštanja vode pokrenuta su klizišta do sada nezapamćenih razmera. Zemlja je popucala, kuće u Zaovinama su oštećene, ljudi koji tu žive su ugroženi.

Već pet dana 13 kuća na Zaovinskom jezeru je na klizištu koje je i dalje aktivno. Meštani u napuklim kućama, bez puta, vode, struje i u opasnosti da bude još gore.

- Ovo je katastrofa. Put kojim prilazimo kućama je potpuno uništen, pa stvari ručno iznosimo iz napukle kuće. Pale su bandere sa strujom. U brdu dan i noć čuje se tutnjava od odrona u šumi. Padaju stabla i za tren mogli bi svi da završimo u jezeru. A sve zbog pražnjenja vode iz samog jezera - priča za N1 meštanin Blagomir Mandić, koji u ovom vikend naselju živi od odlaska u penziju.

Iako u Elektroprivredi kažu da nije bilo vanrednog ispuštanja vode, meštani tvrde suprotno. Oni kažu da je voda naglo ispuštena u poslednjih 15 dana i da je to povuklo klizište. Do sada se ovakve stvari nisu dešavale.

Iz Nacionalnog parka Tara upozoravaju da boravak na ovom području nije bezbedan.

- Maksimalna kota vode na jezeru Zaovine je 881,5 metara, dok je biološki minimum na 815 m. Krajem meseca marta 2019. godine vodostaj na akumulaciji jezera Zaovine je bio oko 43m - piše u njihovom saopštenju. Takođe je navedeno da ovakva situacija nije zabeležena od 2000.

U zaseosku Mandići pored jezera Zaovine od nedelje traje borba meštana sa vremenom da iz kuća, ugroženih klizištem i u kojima života više nema, evakuuišu pokućstvo pre nego što se njihovi objekti potpuno sruše. Od srede su samo nemoćni posmatrači, jer ono imovine što je u kućama ostalo više se ne može izneti.

- Ovde više nema života. Kuće su ispucale i iskrivile se, samo što se nisu potpuno srušile. Odsečeni smo od sveta. U utorak sam uspeo da iznesem nešto sitnijih stvari, pa otišao u Užice da prenoćim jer ovde boravka više nema. U sredu kada sam se vratio morao sam da obijem vrata jer se kuća još više nakrivila. Na mom i okolnim imanjima su krateri duboki i po četiri metra koji su razdvojili zemlju. Klizišta su pocepala puteve. Kućama se više ne može doći ni pešice, kamoli vozilima kojima bi mogli da odnesemo nameštaj. Ja sam mojoj pokušao

prekjuče da priđem, ali nisam uspeo da savladam pukotine, pao sam i povredio nos – rekao je za "Blic" Miloško Mandić, meštanin Zaovina. Drugi meštanin izgovara ono što svako od nas misli – "tuga božija u šta je ljudska pohlepa i prokleti novac pretvorio ovu divotu."

Na Tari se ovih dana ne čuje cvrkut ptica, a niko nije video ni divlje životinje kojih inače ima mnogo.

Meštani kažu da niko ni iz opštine Bajina Bašta ni iz Hidroelektrane nije dolazio da ih obide. Jedini ko se našao uz njih proteklih dana bili su zaposleni u Nacionalnom parku "Tara". Ispuštanje jezera trajalo je do 31. marta i do tada je nivo, prema merenjima rendžera sa Tare, bio 46 metara po vertikali. Već par dana jezero se opet puni, vodostaj se podigao za nekoliko metara.

Ono što se nezvanično može čuti u HE "Bajina Bašta" je da je ova elektrana, kao jedna od najvažnijih u sistemu EPS-a, proteklih nedelja proizvodila struju koju je Srbija morala da vrati državama od kojih je zimus pozajmljivala struju.

- Ako je već tako, ako su danju proizvodili struju, zašto noću kada je manja potrošnja nisu vraćali vodu iz Perućca da bi održali nivo Zaovina – pitaju se stanovnici ugroženog sela.

Već dugo se čini da svaka nazadna priča u Srbiji ima skoro sve elemente klasičnog dramskog dela, ali posle uvodnih činova i peripetije uvek ostanemo bez raspleta koji je u slučaju Zaovina ključan da se ovako nešto nikada više ne dogodi. Zato pitamo – ko je odgovoran i kako će odgovarati? Ko će ljudima nadoknaditi štetu? I na kraju pitanje za Mikajla Zlojutra, direktora za proizvodnju električne energije ogranka "Drinsko-limskih hidroelektrana". Kako to mislite – MI ĆEMO NADOKNADITI ŠTETU I PRIRODI!?

Izvor: noizz.rs